

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ

Pod sídlištěm 9/1800
182 11 Praha 8 – Kobylisy

V Praze dne 19.12.2007
Č.j.: ČÚZK 6632/2007-24

Cestovní zpráva ze zahraniční služební cesty do Rigy, Lotyšsko

1. Úvodní informace

a) Vysílající subjekt	Český úřad zeměměřický a katastrální
b) Termín a místo pracovní cesty	25.–28.11.2007
c) Přesné znění názvu akce	Konference REGNO 2007
d) Účastníci cesty	Ing. Vít Suchánek, Ing. Ivana Valdová
e) Datum zpracování zprávy	19.12.2007
f) Cestovní zprávu schválil dne
předseda ČÚZK |

2. Časový přehled pracovní cesty

25.11.2007	11:30	odlet z letiště Ruzyně
	15:30	ubytování
	19:30 – 21:30	neformální setkání účastníků
26.11.2007	8:00	registrace na konferenci
	9:00 – 12:00	dopolední blok přednášek
	13:30 – 17:30	odpolední blok přednášek
	18:30 – 21:30	společenský večer
27.11.2007	9:00 – 12:30	dopolední blok přednášek
	13:30 – 16:00	odpolední blok přednášek
	16:00	závěr konference
28.11.2007	15:10	odlet z Rigy

3. Program - projednávané otázky

Konference byla organizována ministryní se speciálním přidělením pro elektronické záležitosti vlády Lotyšska paní Inou Gudele ve spolupráci s Centrem pro registry obyvatel Finska. Předěšlé ročníky konference se konaly v Talinu v Estonsku (2000 a 2004), ve Vilniusu v Litvě (2001 a 2006) a v Rize v Lotyšsku (2003), během nichž byly sdíleny nejlepší zkušenosti v oblasti národních informačních systémů a veřejných služeb. Jedním z hlavních úkolů jednotlivých států je zajistit veřejný přístup k nezbytným informačním službám a dosáhnout tak efektivního poskytování služeb. Zdrojem poskytovaných informací jsou státní centrální registry, které jsou zpřístupňovány pomocí interoperabilních služeb. Procesy interoperability zahrnují vývoj e-Archivu, e-Podpisu, e-Identity a spolehlivosti elektronických dat a jsou využívány nejen k zajištění služeb, ale také pro snižování administrativní a byrokratické zátěže.

6. konference Regno se konala v Rize 26.–27.11.2007 a byla zaměřena na usnadnění procesů, zabezpečení celostátní výměny znalostí a zkušeností s vývojem základních registrů a veřejných služeb. Konference umožnila výměnu zkušeností mezi jednotlivými zeměmi z oblastí nezbytné novelizace zákonů, e-Governmentu a strategií informační společnosti. Konference v Rize se účastnili zástupci 25 států: Rakouska, Ázerbájdžánu, Běloruska, Belgie, Chorvatska, Kypru, České republiky, Estonska, Finska, Řecka, Islandu, Izraele, Lotyšska, Litvy, Lucemburska, Nigérie, Nizozemí, Norska, Rumunska, Slovinska, Španělska, Švédsko, Turecko, Ukrajiny a Spojeného království.

4. Průběh pracovní cesty – obsah zajímavých příspěvků; osoby, se kterými bylo jednáno

Sekce I – Snižování administrativní zátěže

Tato sekce přednášek byla věnována základním registrům, interoperabilitě databází, IDABC a administrativě eGovernmentu.

Klíčová přednáška ministryně Iny Gudele byla věnována vývoji a záměrům Lotyšska v oblasti základních registrů. Lotyšsko již několik let pracuje na integraci národního informačního systému a základních registrů pro zajištění dat a informací nutných pro plnění služeb veřejné správy a samosprávy založené na jediném informačním systému přístupném odkudkoli. Nové technologické řešení umožní uživatelům zpřístupnit nezbytné informace prostřednictvím státní správy nebo samosprávy. Připravují se různé e-slужby státní správy a samosprávy, které dovolí uživateli zpřístupnit služby integrovaného státního informačního systému spojujícího databáze, které zlepšují také přes hraniční spolupráci. Tyto databáze přidávají hodnotu základním registrům a obecně zlepšují e-slужby, podporují ekonomický růst a rozvoj trhu.

Další prezentace, která byla zajímavá a na základní registry navazovala, byla prezentace Serge Novaretti – IDABC European Interoperability Framework for pan-European eGovernment services (Interoperabilní pan-evropské služby eGovernmentu pro správní orgány a občany). Jedná se o návazný pětiletý projekt na již skončené IDA II. Projekt podporuje rozvoj veřejných služeb EU na základě XML a open source řešení, kde byl prezentován model veřejných služeb z pohledu eGovernmentu, organizace, sémantiky i technických aspektů. Dne 19.9.2007 byla v Lisabonu podepsána ministerská deklarace Akční plán i2010 eGovernment. Prezentace p. Gzima Ocakoglu, EC komise, generální direktoriát pro inforatické evropské eGovernment služby („IDABC“) „eID interoperabilita a vzájemné uznávání e-podpisů“ se věnovala úkolu z Akčního plánu i2010 eGovernment“ zavést interoperabilní eIDM. Popisovala vykonané i chystané akce, v roce 2010 by měla být dána doporučení pro interoperabilní eIDM. Bližší informace je možné získat na webu IDABC <http://ec.europa.eu/idabc>.

Sekce II – Geografické informační systémy

Tato sekce byla věnována směrnici INSPIRE. V rámci tohoto bloku byla přednesena také účastníky pracovní cesty společně připravená prezentace ČÚZK „Katastr nemovitostí ČR a směrnice INSPIRE“ o struktuře, úkolech a službách resortu v katastrální i zeměměřické oblasti a o přípravách na implementaci směrnice INSPIRE. Z tohoto bloku byla velice zajímavá prezentace služeb Norské mapovací agentury v přednáškách Magnara Danielsena „Norská zkušenost z implementace direktivy INSPIRE a distribuce informací o území a mapových informací v Norsku, nové technologie, nové možnosti“. Norský úřad poskytuje více než 200 webových mapových služeb pro více než 210 000 souborů dat. Po digitalizaci, která probíhala v letech 2002-3 úřad zpřístupňuje služby WMS, WFS a SOAP protokol.

Velmi přínosnou byla pro implementaci směrnice INSPIRE v ČR prezentace Antti Vertanena z Finska „Direktiva INSPIRE a základní registry“ o konceptuálním schématu infrastruktury prostorových dat a propojení na již fungující registry.

Sekce III – Znovu využití dat veřejného sektoru

Tato sekce byla věnována znovu využití dat veřejného sektoru – směrnici EU PSI. V prezentaci Meri Rantala, EU Direktoriát „Znovu využití dat veřejného sektoru“ byly popsány přínosy a potenciál direktivy EU 2003/98/EC, která byla transponována v zákoně 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím. Prezentace Gerharda K. Wagnera, ePSIplus, Vídeň-Bělehrad „Veřejné registry mezi Skyllou (eGovernment) a Charybdou (PSI směrnice) – první lekce ze soudních případů“ mimo jiné upozorňuje na to, že existuje horečná poptávka po znovu využití základních registrů, na druhé straně jsou tyto poslední pevností a tajnými hrady vlád, ještě uchráněné před soukromým sektorem. Existují velké požadavky na jejich znovu použití, na druhé straně jsou úzkým hrdlem legislativní a organizační bariéry. Dále na soudních případech z Německa, Rakouska a Slovinska ukazuje možné problémy s aplikací PSI směrnice. V dalších prezentacích byla prezentována provedená analýza implementace směrnice a propojení některých registrů.

Sekce IV – inkusivní eGovernment – služby pro občany, obchod a administrativu

Tato sekce byla věnována e-službám, které jsou provozovány nad základními registry. V této sekci byla zajímavá prezentace Johan Balman, Švédsko „E-služby švédské národní daňové rady“, o využití registrů, elektronických identifikátorech a jejich propojení. Prezentace byla o rozdílu mezi e-službami a e-governmentem. Ve Švédsku se nad základními registry poskytuje 11 služeb, komunikace s úřady probíhá přes e-ID (elektronická identifikace). Existují e-ID pro občany, založené na jejich osobních číslech a e-ID pro organizace (založené na čísle organizace) s variantou pro osobu, reprezentující organizaci. Pomocí jednoho e-ID může občan komunikovat se všemi státními, ale též s některými soukromými

organizacemi. Banky jsou hlavními dodavateli e-ID, které jsou využívány také v internetovém bankovníctví.

Sekce V – Budoucnost služeb a internet

V poslední sekci byly prezentovány různé služby nad základními registry orientované na zákazníky. Kvido Janevics prezentoval Lotyšský systém pro nákupy zařízení a materiálu státní správy, pro nějž je od roku 2006 vytvořen Electronic Procurement Portal. Prudký nárůst využívání začal až poté, co byla zřízena samostatná státní agentura pro elektronické obstarávání. Potenciálně využitelné mohou být informace z prezentace Tarmo Sumeriho a Hendrika Tamma „RISER – transevropská služba pro verifikaci dat adres v národních registrech obyvatel“. RISER (soukromá společnost - konsorcium) začal činnost v roce 2004 v rámci eTEN programu. Zprostředkovává dotazy na jednotlivé registry obyvatel v zúčastněných státech, zatím Rakousko, Estonsko, Německo, Maďarsko, Irsko, Švédsko a Švýcarsko a záměr je rozšířit službu do 19 členských zemí EU. Zájem o službu vzrůstá s migrací obyvatel, kdy je potřeba zjistit / verifikovat novou adresu. RISER působí jménem zákazníka, pokud je pro získání osobních dat vyžadován právní zájem, je dodán zákazníkem. Autoritám registrů obyvatel zůstává plná kontrola nad odhalením dat. RISER má rozhraní pro zadání dotazu a trvale neuchovává žádná data – jsou ze systému vymazána po zaplacení.

Účastníci na závěr schválili následující Deklaraci konference REGNO 2007:

Závěry konference:

1. Snížit administrativní zátěž společností rozvojem interoperability databází. Věnovat zvýšenou pozornost základním registrům (registru obyvatel, pozemkového a nemovitostního registru, obchodního registru a registru adres. Základní registry jsou prostředkem státu k zajištění základních funkcí a řízení státu a tvoří základ nad nímž mohou být vyvíjeny další služby.
2. Bez ohledu na rozvoj informačních technologií a jejich užití ve státní správě by měl další vývoj těchto procesů být založen na potřebách občanů a jejich požadavcích na služby. V důsledku toho je jednou z hlavních úloh zajistit veřejný přístup k nezbytným datům.
3. Potřeby spolupráce musí být zlepšovány nejen na úrovni Evropské, ale také na vnitrostátní a to mezi soukromým a státním sektorem. Musí být zajištěno vyšší využití e-Podpisů a vývoje e-Identity.
4. Směrnice Evropské unie 2007/2/EC Evropského parlamentu a Rady z 14.3.2007 zakládá Infrastrukturu pro prostorové informace v Evropském společenství INSPIRE a směrnice 2003/98/EC Evropského parlamentu a Rady z 17.11.2003 o znovu využití informací veřejného sektoru, mají přímý dopad na vnitrostátní právní předpisy řízení a vývoje databází v evropských zemích.
5. V evropských zemích jsou databáze obvykle spravované státními institucemi a agenturami. Přílišná regulace ze strany státu může vést ke stagnaci rozvoje e-slужeb pro veřejný i soukromý sektor.
6. Státní informační systém je složený z různých technologických platforem a výměna dat s dalšími systémy je prováděna proprietárními systémy a řešeními. Interoperabilní národní informační systém zabezpečí vyšší dostupnost veřejných informací a znovu využití dat veřejného sektoru.
7. Všechny rejstříky a informační systémy by měly reagovat na potřeby společnosti. Stát by měl vytvořit záměr politiky základních registrů, včetně dostupnosti, podílu distribuovaných dat, užití cenově-efektivních informačních struktur s adekvátní cenové politiky.
8. Maximální použití dat zvyšuje transparentnost a usnadňuje vytváření dalších služeb nad daty.

Doporučení konference:

1. Součinnost základních evidencí by měla být zlepšena využitím ICT a velkého potenciálu SW služeb a produktů. Kvalita dat je také jedním z předpokladů úspěšné elektronické výměny dat.
2. Státní centrální evidence by měly být využívány za vyšší účasti veřejnosti a přístupnost služeb by měla být zajištěna v co nejrychlejší čas.
3. Měla by být podporována spolupráce s veřejným i soukromým sektorem.
4. Regulační rámec by měl být sladěn s politikou eGovernmentu a Informační společnosti. Nové služby eGovernmentu založené na potřebách občanů by měly být snadno proveditelné.
5. Všechny státy by měly pamatovat při vývoji IS na to, aby tyto IS byly schopné spolupracovat se systémy ostatních zemí.
6. Integrací státních centrálních evidencí by se měly vyvíjet bezpečné IS tak, aby identifikace a autentifikace zaručovala bezpečnost uživatelů a zároveň chránila jejich soukromí. IS by tak měly používat autentizaci jak pomocí klasického zabezpečeného přihlašování, tak také pomocí moderních autentifikačních zařízení (smart-cards, biometrika, el. podpis).
7. Při vývoji IS a integraci základních evidencí by se mělo pamatovat také na generování dat pro statistické účely.
8. Vývoj elektronických archivačních systémů by měl být navržen tak, aby umožňoval všem autorizovaným uživatelům snadno a rychle vyhledávat potřebné informace. Elektronické dokumenty by měly být přístupné v datových formátech podporovaných EU.
9. Právo přístupu k veřejně přístupným informacím mají všichni občané.
10. Organizátoři konference REGNO 2007 navrhuji, aby se příští REGNO konalo v Helsinkách ve Finsku na jaře 2009.

5. Technická dokumentace – přiložit nebo odkaz, kde je k nalezení

1. Ke zprávě je přiložen program konference v tištěné formě.
2. Seznam účastníků, velká většina prezentací a ministerská deklarace z 4.té ministerské e-Government, schválená jednomyslně v Lisabonu, Portugalsko, 17.9.2007 jsou (v angličtině) uvedeny na webových stránkách konference <http://www.regno2007.lv>.

6. Závěr z cesty a doporučení k využití poznatků

1. Zúčastnit se konference REGNO 2009 v Helsinkách.
2. Při vývoji RUIAN a implementaci INSPIRE aplikovat získané poznatky.

Zpracovali: Ing. Ivana Valdová, Ing. Vít Suchánek

Vyjádření vedoucího zaměstnance: